

ETISKE RETNINGSLINJER FOR NORSKE SAMERS RIKSFORBUND

Vedtatt av NSRs landsstyre i LS-sak 46/07, LS-møte 2007/07, 6. oktober 2007

Formålet med retningslinjene er blant annet å sikre at følgende overordnede målsetninger ivaretas:

1. Sikre tillit til at det politiske skjønnnet utøves på en måte som inngir legitimitet
2. Sikre størst mulig grad av åpenhet omkring de tillitsvalgtes arbeid, og hvilke bindinger som den enkelte forholder seg til i sitt arbeid som tillitsvalgt
3. Sikre at NSRs tillitspersoner i sitt virke opptre lojalt i forhold til organisasjonen de er valgt å representere

Målet med de etiske retningslinjene er at alle skal være seg bevisst kravene til tillitsvalgte i nøkkelroller og behovet for å ivareta vervene på en klanderfri måte når det kommer til spørsmål som omhandler etikk.

Målgruppen for retningslinjer er i første linje organisasjonens sentrale tillitsvalgte i form av NSRs leder, organisatoriske og politiske nestledere, landsstyremedlemmer, ungdomsutvalgets leder, NSRs ungdomsutvalg, valgkomiteen, SOL og ansatte som for eksempel sekretariatsleder. Reglene kan også gjøres gjeldende for NSRs tillitsvalgte i form av lokallagsledere, kasserere, sekretærer, revisorer og sametingsrepresentantene samt eventuelle politiske rådgivere og gruppesekretærer. Reglene kan også gjøres gjeldende ovenfor valgstyrene.

Enhver har et individuelt ansvar for å sørge for at retningslinjene til enhver tid overholdes i den virketiden de har som tillitsvalgt i NSR. Ledelsen i NSR har et særskilt ansvar for å sikre at dette reglementet etterlevs i det praktiske politiske livet og i organisasjonsarbeidet for øvrig.

De etiske retningslinjene vil ikke være uttømmende, men skal tilby en generell veiledning når det gjelder etiske vurderinger. Den enkelte har uansett forpliktelser til å søke råd hos nærmeste leder eller i eget politiske organ om man opplever situasjoner hvor man er i tvil i forhold til etiske vurderinger.

Norske Samers Riksforbund (NSR) vil med disse retningslinjene søke å sikre at det kan festes stor grad av tillit til det organisatoriske og politiske arbeidet som skjer i NSRs regi.

TILLIT

Representativitet

Som tillitsvalgt eller ansatt for eller i NSR forplikter man i sin tjeneste å være bevisst på at man representerer NSR i de sammenhenger man foretreder som tillitsvalgt. For de sentrale tillitsvalgte vil det være viktig å alltid huske at man representerer organisasjonen og at man må være tydelig på grenseganger i forhold til det private livet slik at det ikke oppstår villfarelse i saker hvor det er tvil om representasjonen hører den offentlige eller private sfære til.

De avgjørelsene som tas i organisatorisk og politisk sammenheng skal så langt som mulig være fattet på et uavhengig grunnlag. Utenforliggende hensyn som for eksempel utilbørlig påvirkning i form av honorarer eller annen forbindelse hvor målet er å påvirke det politiske arbeidet i NSR skal ikke forekomme. Informasjon som man opparbeider seg gjennom sitt verv som tillitsvalgt eller ansatt i eller for NSR skal ikke benyttes for å oppnå personlige fordeler eller til skade for andre.

Habilitet

Habilitetsforhold skal man være oppmerksom på i sitt verv som tillitsperson i NSR eller som ansatt i eller for NSR. Habilitetsutfordringer vil kunne oppstå som følge av samiske slektsforhold eller andre forhold som er egnet til å svekke tiltroen til de beslutningene som til enhver tid skal fattes som en del av det som skjer i NSRs regi. Dette innebærer at man som tillitsvalgt eller ansatt for eller i NSR skal søke å unngå situasjoner som kan avstedkomme konflikter mellom NSR og personlige interesser slik at ikke fordeler for den enkelte eller

vedkommendes familie, sosiale relasjoner eller forretningsforbindelser kan antas å ha påvirket dømmekraften eller disposisjonsevnen til den enkelte. De tillitsvalgte eller ansatte som mottar tilbud om honorar eller stillinger som vil kunne påvirke tilliten til NSR eller den enkelte, skal normalt underrette nærmeste overordnede om eventuelle tilbud av denne karakteren. De som mottar tjeneste eller honorar fra en ekstern tredjepart som ønsker å påvirke NSR, skal uten ugrunnet opphold gi melding om dette via organisasjonens formelle kanaler. Videre må enkelte som velger å motta tjeneste eller honorar fra ekstern tredjepart i slik øyemed be om å få avløsning for verv eller stilling så snart råd er.

Reiser i NSRs navn

Den enkelte tillitsvalgte skal foreta reiser på billigst mulige måte, og som hovedregel skal utgiftene dekkes av NSR eller en nærmere angitt oppdragsgiver. Slike reiser skal betales av NSR dersom man kan anta at oppdragsgiver søker å på en utilbørlig måte påvirke NSRs frie og uavhengighet i forhold til å fatte beslutninger i organisatorisk eller politisk sammenheng. Offentlige myndigheter og etater vil kunne være oppdragsgivere for NSR, men det skal vurderes særskilt i enkelttilfeller om formålet med reisen kan være viktig for å få frem politiske målsetninger som NSR på forhånd har definert. I alle tilfeller bør NSR dekke reise om det kan stilles spørsmålstegn ved beslutningsgrunnlaget som følge av slike oppdrag. I forbindelse med slike reiser skal de tillitsvalgte og ansatte i sine representasjonsoppdrag ha en fremferd som er av en slik karakter at NSR ikke stilles i et dårlig lys som følge av vedkommendes handlinger.

Bierverv og økonomiske interesser

Ansatte i NSR kan ikke uten AU i NSRs tillatelse inneha bierverv, styreverv eller andre lønnede oppdrag som kan skade NSRs legitime interesser eller som generelt er egnet til å svekke tilliten til NSR. Tillitsvalgte skal normalt oppgi hvilke bierverv man har og hvilke andre lønnede arbeids- eller honorarforhold vedkommende befinner seg i. NSRs sekretariat skal en gang i året gjennomføre en undersøkelse knyttet til de ansatte og tillitsvalgtes bierverv eller økonomiske interesser. Registreringen i registeret er frivillig og det skal ikke registreres annet enn forbindelsens karakter. Opplysninger om størrelse på eventuelle lønn og honorarer skal ikke registreres.

Gaver eller andre fordeler

NSRs tillitsvalgte eller ansatte i eller for NSR skal ikke motta gaver eller andre fordeler som er egnet til å påvirke beslutninger/handlinger eller som på annen måte kan så tvil om vedkommendes integritet. NSRs representanter skal ikke gi eller tilby gaver eller andre fordeler som kan påvirke andres beslutninger/handlinger. Man skal ikke utnytte sin posisjon til å skaffe seg selv eller andre uberettigede fordeler.

ÅPENHET

Åpenhet

NSR skal i sin virksomhet etterstrebe åpenhet, i særdeleshet ovenfor egne medlemmer, men også ovenfor det samiske samfunnet i sin helhet. Dette har sammenheng med allmennhetens tillit til NSR og våre valgte representanter og ansatte.

Informasjon

Det skal gis korrekt og tilstrekkelig informasjon i NSR. Administrative eller politiske nivåer kan ikke instruere eller oppfordre til å gi feilaktig eller misvisende informasjon.

Ytringsfrihet

Det skal være rom for at ytringer – også kritiske – skal kunne fremføres i organisasjonens interne rom, og også i det offentlige rom. Eventuelle innskrenkninger i ytringsfriheten skal ha en særskilt begrunnelse skriftlig utstedt av et samlet lederskap i NSR, og må normalt være forankret i hensyn til enkeltes personlige eller spesielle situasjon.

Varsling

Ansatte og politikere skal oppfordres til å varsle om kritikkverdige forhold i NSR. Det kan være snakk om

misligheter begått av enkelte eller politiske organer i NSR. Kritikken skal varsles via organisasjonens formelle organer.

LOJALITET

Lojalitet

Det hersker en gjensidig lojalitet i NSR mellom den enkelte tillitsvalgte eller ansatte og NSR. Den tillitsvalgte eller ansattes lojalitetsplikt innebærer å opptre i lojalitet med NSRs interesser. Det innebærer at man ikke skal uberettiget gi seg til å kritisere organisasjonen eller de valgte organene på en negativ måte i offentligheten. NSR og ledelsen skal på sin side sørge for å ivareta både de ansatte og de tillitsvalgtes interesser så langt som det er overhodet er mulig.

Karantene

De tillitsvalgte eller ansatte som trer ut av vervet/tjeneste skal i tiden etterpå så langt som råd er søke å unngå misbruk av sensitiv informasjon som man i kraft av verv eller stilling har ervervet seg. Man skal så langt som råd er søke å unngå å sette seg i posisjoner hvor nettopp tilgangen til slik sensitiv informasjon er årsaken til at man foretrekkes som samhandlingspart for ekstern tredjepart.